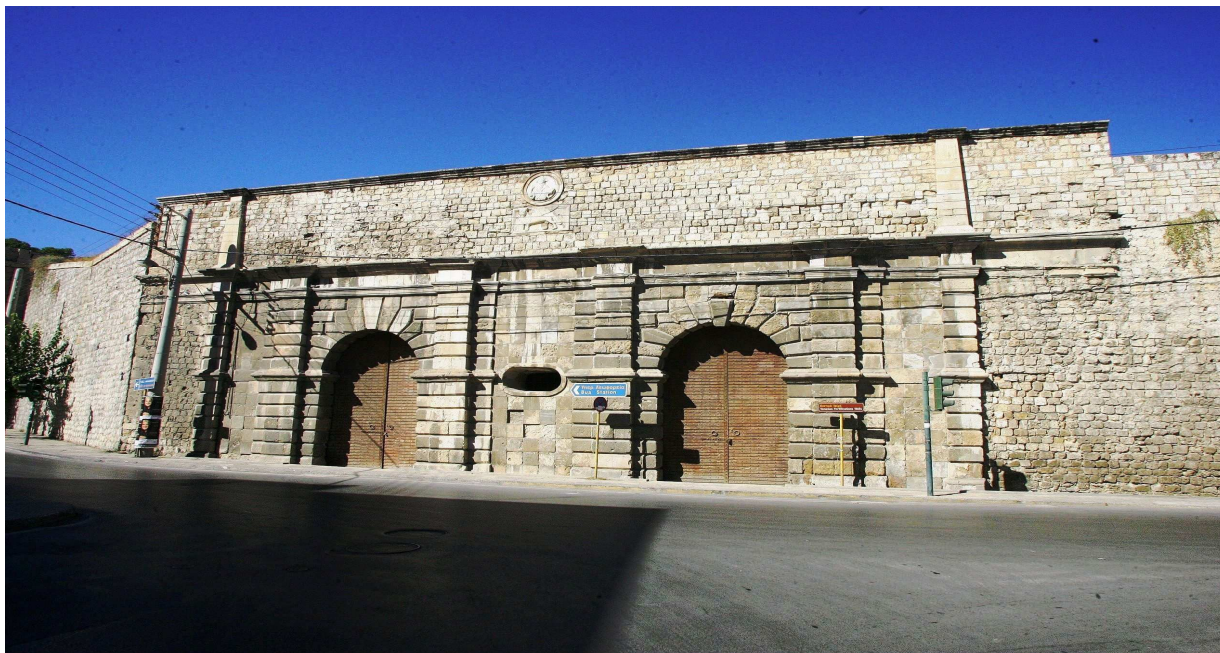

ΠΥΛΗ ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ

Η Πύλη του Παντοκράτορα, γνωστή και ως Χανιόπορτα, ένωνε την Πόλη του Χάνδακα της εποχής της Ενετοκρατίας με τις δυτικές επαρχίες του νησιού και το αντίστροφο. Το όνομά της οφείλεται στη μικρή εκκλησία του Παντοκράτορα που βρισκόταν στο εσωτερικό της οχύρωσης και κοντά στην πύλη. Πάνω από την Πύλη υπάρχει ανάγλυφο με τη μορφή του Παντοκράτορα σε μέταλλο και κάτω ανάγλυφος λέοντας, σύμβολο των ενετών. Ο Παντοκράτορας φέρει επιγραφή σε λατινικούς χαρακτήρες, ενώ στο αντίστοιχο ανάγλυφο πάνω από την έξοδο της Πύλης οι χαρακτήρες στο μέταλλο είναι γραμμένοι στην ελληνική γραφή. Χρονολογία της κατασκευής της είναι το 1567.

Η ιδιομορφία της πύλης έγκειται στο σχέδιο του εσωτερικού της που έχει διπλό χαρακτήρα. Από δύο χωριστές εισόδους της πρόσοψης ξεκινούσαν δύο επιμήκεις θολοσκεπείς διάδρομοι που ο μιν αριστερός χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για τη χρήση των κατοίκων της πόλης και όσων έρχονταν από τις δυτικές επαρχίες, ενώ ο δεξιός οδηγούσε αποκλειστικά στη νότια χαμηλή πλατεία του ομώνυμου προμαχώνα και κατ' επέκταση χρησιμοποιούνταν για καθαρά στρατιωτικούς λόγους. Ο ανοιχτός χώρος της χαμηλής πλατείας χρησιμοποιούνταν για την τοποθέτηση των κανονιών και την άμυνα της τάφρου όπως και του απέναντι προμαχώνα, δηλαδή του προμαχώνα Βηθλεέμ.

Η πρόσοψη της πύλης είναι μνημειακού χαρακτήρα και ο σχεδιασμός της οφείλεται στον ενετό αρχιτέκτονα Michele Sanmicheli.

Στον εικοστό αιώνα πάλι στην Πύλη κατεδαφίστηκε τμήμα του τείχους και δημιουργήθηκε πέρασμα για τα αυτοκίνητα και τους πεζούς. Η γεφύρωσή του έγινε το 1915 με ευρύ τοξωτό άνοιγμα κάτω από το οποίο διέρχεται ο οδικός άξονα της Πόλης.